

Předkládaná diplomová práce se věnuje psychologické charakteristice edukačního prostředí dospívajících. Za edukační prostředí považujeme v rámci této práce především prostředí rodiny a školy, které jsou považovány za nejvýznamnější socializační činitele a ve kterých dospívající tráví většinu svého času.

Teoretická část práce charakterizuje období dospívání, jeho bio-psycho-sociální přeměny a specifika ve vztahu k rodině a škole. Dále se věnuje problematice edukačních a socializačních procesů a edukačního prostředí, s důrazem na specifika prostředí rodiny a prostředí školy, utvářeného především v interakci učitele s žáky. V závěrečné kapitole teoretické části jsou mapována rozličná pojetí posuzování stylů edukačního působení a výsledky předchozích výzkumů, zabývajících se danou tematikou.

Empirická část práce si klade za cíl zmapovat subjektivní vnímání edukačního prostředí rodiny a školy ve vzorku současné generace dospívajících. K tomuto účelu bylo použito subjektivní hodnocení edukačního prostředí rodiny a prostředí utvářeného třídním učitelem na vzorku žáků 6. třídy základní školy až 1. ročníku střední školy. V první kapitole empirické části analyzujeme kvantitativní data, která jsou porovnávána s výsledky předchozích výzkumů. Pokračování empirické části se pak věnuje hlubší analýze edukačního působení vybraných učitelů, na které jsme získali hodnocení od více tříd, a jeho porovnání s edukačním působením rodiny. V poslední kapitole empirické části provádíme kazuistickou analýzu edukačního prostředí vybraných jedinců.

Práce mapuje mimo subjektivního vnímání edukačního prostředí především také preferované způsoby edukačního působení, přání a očekávání dospívajících ve vztahu k oběma prostředím. Výsledky naznačují, že přístup, který vnímá a oceňuje určitý jedinec, nemusí být stejně vnímán a hodnocen druhým.